

Jak sterować głębią ostrości? Magia przysłony

Naucz się tworzyć piękne, rozmyte tło w portretach i idealnie ostre, bogate w detale krajobrazy.

Czym jest przysłona?

Przysłona to mechanizm umieszczony wewnątrz obiektywu, składający się z nakładających się na siebie listków. Regulując stopień ich rozwarcia, decydujemy o tym, jak duży strumień światła przejdzie przez obiektyw na matrycę. Przysłonę oznaczamy symbolem **f/**. To jeden z najważniejszych instrumentów artystycznych fotografa, ponieważ bezpośrednio kształtuje tak zwaną **głębnię ostrości**.

Paradoks zapisu wartości przysłony

Dla osób początkujących najtrudniejszy do zapamiętania jest fakt, że parametry przysłony działają odwrotnie do intuicji matematycznej:

- **Mała liczba f (np. f/1.4, f/1.8, f/2.8):** Oznacza, że otwór przysłony jest **bardzo szeroko otwarty**. Do aparatu wpada mnóstwo światła.
- **Duża liczba f (np. f/11, f/16, f/22):** Oznacza, że otwór przysłony jest **bardzo mocno przymknięty**. Do aparatu wpada niewiele światła.

Co to jest głębia ostrości?

Głębia ostrości to strefa odległości przed obiektywem, w której obiekty wydają się idealnie ostre i wyraźne. Może być ona płytka lub szeroka.

1. Płytka głębia ostrości (Mała wartość f, np. f/1.8)

Gdy otwierasz przysłonę do maksimum, strefa ostrości staje się niezwykle cienka. Twój główny obiekt jest perfekcyjnie ostry, a wszystko przed nim i za nim zamienia się w miękkie, estetyczne rozmycie. Efekt ten nazywamy powszechnie **bokeh**. To idealne ustawienie do:

- Fotografii portretowej (odcięcie modela od chaotycznego tła).
- Fotografii przyrodniczej i makro (wyróżnienie kwiatu lub owada).

2. Duża głębia ostrości (Duża wartość f, np. f/11)

Gdy mocno przysłonasz przysłonę, strefa ostrości drastycznie się rozszerza. Ostry staje się zarówno kamień leżący tuż przed obiektywem, jak i góry majaczące na horyzoncie. Wybierz to ustawienie do:

- Fotografii krajobrazowej.
- Fotografii architektury i wnętrz.

TRZY CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA GŁĘBIĘ OSTROŚCI

Pamiętaj, że przysłona to nie wszystko. Na rozmycie tła wpływ mają również: **Ogniskowa obiektywu** (im dłuższy obiektyw, np. 200mm, tym większe rozmycie) oraz **Odległość fizyczna** (im bliżej obiektu stoisz, tym tło za nim będzie bardziej rozmyte).

CZĘSTY BŁĄD POCZĄTKUJĄCYCH

Przymykając przysłonę do skrajnych wartości, takich jak f/22, w celu uzyskania „maksymalnej ostrości” w krajobrazie. W rzeczywistości, z powodu fizycznego zjawiska dyfrakcji światła, przy tak małych otworach obraz zaczyna tracić ogólną ostrość i staje się mydlany. Najbardziej optymalne wartości dla krajobrazu to f/8 – f/11.

ZADANIE PRAKTYCZNE DLA CIEBIE

Przełącz aparat w tryb Priorytetu Przysłony (A lub Av). Postaw na stole rząd 3-4 małych przedmiotów (np. kubki lub figurki) jeden za drugim w odstępach co 10 cm. Ustaw najniższą możliwą wartość f (np. f/3.5) i ustaw ostrość na pierwszy przedmiot. Zrób zdjęcie. Następnie zmień przysłonę na f/16 i zrób drugie zdjęcie. Porównaj oba kadry pod kątem ostrości przedmiotów w tle.